

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНІЧІ ВІСТІ”

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р. вулиці Пritchард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ДО ЧОГО ВОНИ ГОТУЮТЬСЯ?

Від часу приходу до влади в Англії консерватів, розпочала става й плавна кампанія брехнів капіталістів проти Радянського Союзу. Ці брехні не сходять шодня зі шпальт світової капіталістичної преси. Знову ожили Букарешт, Урга, Берлін, Гельсінгфорс. Та якось все так складається, що Рига доносить про Одесу, а Букарешт про Москву.

Одночасно почали засновуватися священні союзи капіталістів проти Радянських Республік. Балдвін, Еріо, Муссоліні прирєски триматися дружно і не говорити з радянським урядом з поодиноким Балканським держави за ініціативою фашиста Цанкова також прийшли до порозуміння. Німецькі капіталісти отворто закликають в пресі Англію до походу на Москву, обіцяючи її допомогу.

Разом з цим сватанням вчорашніх ворогів, почалися великі репресії проти комуністів у всіх капіталістичних країнах, а похирання біографієвських емігрантів. На політичному біографієвському бруку появилися царі, цариці й царинята, що докотилися навіть до Ню Йорку.

Щось задумують міжнародні капіталісти. А й справді, чи не новий “похід на Москву”? Коли так, то якже на це дивляться в Радянських Республіках? Чи знають там про всі заходи і наміри цих ненажерливих хижаків?

Так, там прекрасно знають про це і пильно слідять за кожним маневром капіталістів. Ось що пишуть про це харківські “Вісти” з 2. грудня:

“Справді, треба бути тяжко хорим, щоб після 7-ми років існування Рад. влади, після всіх невдачих спроб повалити її збройною силою й силою “мирної зброї”, знову ладнатися до “походу на Москву”. Але хто каже, що імперіалізм не є зараз у стані гострої пропасниці? Хіба події в Єгипті, в Месопотамії, в Китаю, в Індії, в Південній Африці, на острові Кубі, в Тунісі й Мароку, хіба отой швидкий темп розвитку революційного руху в колоніях капіталу — не показують, мов значки на термометрі, найвищих ступнів жару в організмі імперіалізму.

Скрізь росте масовий рух колективізації й націоналістичних рабів капіталу, скрізь набірає він гострих форм, що доходить до збройної боротьби, скрізь гасла національно-визвольної кристалізуються в гасла революційно-соціальні. Страшною примарою перед магнатами капіталу повстає погроза революційної пожежи в колоніях. І ця погроза — реальна. Вогні пожежи пробиваються в різних кутках земної кулі.

“Москва”, більшовики, Радянська влада, Комінтерн — є, правда, величезною моральною силою, що саме її існування робить великий вплив на розвиток революції в колоніях. Але не будемо приписувати “більшовицькій пропаганді” тих чудодійних якостей, того чудодійного впливу, що привносив, їй консервативні й реформистські, фашистські й соціалістичні — взагалі реакціонери всіх мастей. Заслуга Радянської влади в ділі розвитку світової революції — величезні. Проте не будемо побільшувати їй, бо на пальму першества сміло претендувати можуть самі імперіалісти. Лорд Керзон, що вклав свої мільйони в бавовняні плянкі Сундуну й зараз проводить операцію, по якій води Нілу перестануть поливати виснажено хазяїнуванням англійських промисловців землю єгипетського народу, а будуть направлені на поливу нових плянкіт лорда Керзона — хіба не є найбільшим делеагачем революційного руху в Єгипті. Так само коліс в старій Росії безглузда господарка царя й варварської російської буржуазії довела країну до революційного вибуху. Хіба дійсною причиною революційних заколотів на острові Кубі не є господарка американського капіталу й хіба об'єднання Китаю та розвиток у ньому національно-визвольного руху не є відповіддю на колоніальну політику капіталу. Баціли більшовизму, баціли революції носить організм капіталістичного ладу внутрі себе й ці баціли чим далі, тим більше розвиваються.

“Революційні баціли так глибоко в’їлися в цей організм, що питання про боротьбу з ними стає питанням життя й смерті капіталу. Бачимо тут однієї заходи. Бачимо “священну згоду” різних груп капіталістів, знову імперіалістів різних галузків проти колоніальних народів.”

Звсувачши спільний наступ капіталістичних держав проти колоніальних народів, “Вісти” розглядають можливість активного збройного виступу капіталістичних держав проти Радянських Республік і кажуть:

“При такому стані немає нічого неможливого, що божевільні плани деяких німецьких промисловців, котрих представляє Рейхсберг і найбільш озабоченої частини англійських консервативів мають під собою деякий реальний ґрунт. Адже ж вимагає лорд Чорчил негайного розриву дипломатичних зносин з Радянською владою; Адже ж знову до військової діяльності лаштується польський авантюрист Пілсудський. Адже ж знову на кін політичній вилазиті Чернов — адвокат російської буржуазії, ідеолог куркулів, — його ж зараз на гастролях викликає польська реакція. Адже ж апетит капіталу до перетворення СРСР у свою колонію, на зразок Єгипту, не зник і не міг зникнути. Отже, не кидаючи щоденної будівничої роботи, будемо все таки пам'ятати завжди, що існує на світі ворог, якому країна робітників і селян — мов бльшо на оці!”

Так отже бачимо, що капіталісти великих і малих буржуазних — демократичних і фашистських держав ні їа хвилину не забувають про “похід на Москву”. І під цим кличем погоджуються вчорашні найбільш взаїмні вороги — англійські і німецькі капіталісти. Під цим кличем згадується ворожнеча між “братушками” — балканськими фашистами. А Польща і Румунія ждуть, коли ними їхні покровителі зацькують Радянські Республіки, та стягнуть до своїх стоніч російських та українських біографієвців. Саме тепер місце Савіткова у Варшаві займає його однопартійник Чернов, Петлюра теж там.

І хоч ці плани капіталістів офіційний орган радянського уряду України називає божевільними, однак додає, що ці плани мають під собою реальний ґрунт і радянське суспільство пильно за ними пильно стежить.

ДО З'їЗДУ ТОВАРИСТВА УКР. РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ.

Як бачимо, то в програмі з'їзду Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім є багато важних справ до погодження. Тому треба, щоб філії, відділи і інші організації злучені з Товариством, або зі Ст. У. Р. Д., добре обдумали ці справи і дали свої найкращі пропозиції що до їх вирішення.

Не треба ждати аж до останньої хвили і тоді тільки передавати свої пропозиції делегатам на письмі, або й устно, але найкраще висловити їх заздалегідь на сторінках часопису, або переслати на письмі на руки секретаря Центрального Екзекутивного Комітету Товариства. Тільки в такий спосіб можливо буде секретареві всі такі пропозиції впорядкувати і предложити комісії з'їзду. Власне про одну з цих важних справ хочемо сказати кілька слів.

Перш усього мусимо взяти на увагу, що це вже є з'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім. Перед минулий (четвертий) з'їзд Товарищення Український Робітничий Дім прислухався був Екзекутивному Комітету і по одержанні домініального чартеру на назву Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім. Екзекутивний Комітет не всім членів з'їзду зробити до слідуючого з'їзду Товарищення і тому п'ятий з'їзд опять обговорював цю справу і потвердив ухвалу четвертого з'їзду та приказав Екзекутивному Комітету негайно поробити кроки, щоб дістати домініальний чартер. Екзекутивний Комітет своє завдання виконав і своєорічний з'їзд складається вже під новою назвою, на всю домінію заїнкорпорованого Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім.

Всі справи Товарищення Український Робітничий Дім мають бути покінчені і стара назва скасована. Та не тільки те, але є ще й інші справи, що мають бути вирішені, щоб від цього з'їзду повести нашу організацію впорядковано і згідно з домініальним чартером та заїнкорпорованим статутом.

Всі філії, відділи і товариства, що були злучені з Товарищенням Український Робітничий Дім мусять перейти в себе, на своїх правильно складаних зборах, відповідні рішення, що вони постановляють вступити до Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім і повинуватися його статуту. Розуміється, перед цим рішенням треба цей статут перечитати на зборах. Статут порозіслає Центральный Екзе-

кутивний Комітет Товариства Укр. Роб. Фарм. Дім. Як це належить зробити? Всі ті філії, відділи й товариства, що були зв'язані зі Товарищенням Український Робітничий Дім лише загально-з'їздовими постановами, але не передали ще своїх Укр. Роб. Домів на Товарищення Укр. Роб. Дім і не платили вкладок до провінціальних організацій Ст. У. Р. Д., тільки до Центрального Комітету, можуть і повинні це зробити ще перед з'їздом. Вони повинні правильно проголосити свої загальні збори і на таких зборах прочитати статут Товариства Український Р-бітничо-Фармерський Дім та вирішити злучитися з цим домініальною заїнкорпорованою організацією. Свої рішення треба вислати на письмі, підписаним відповідними членами з'їзду і заосмотріть печаткою, до Центрального Екзекутивного Комітету Тов. У. Р. Ф. Дім.

Ті-ж філії, що мають свої Укр. Роб. Домі переведені на провінційальні заїнкорпоровані організації Ст. У. Р. Д. і відділи, що платять вклади до провінціальних Екзекутивних Комітетів, мусять скласти провінційальні конвенції і на тих конвенціях вирішити злучитися з Товариством Укр. Роб. Фарм. Дім. Такі конвенції, які треба скласти конче в порозумінню з Центральним Екзекутивним Комітетом і по одержанню точних інформацій від нього, здається годі буде скласти ще перед з'їздом Товариства Укр. Р. Ф. Дім у всіх провінціях, в яких заїнкорпороване Ст. У. Р. Д. Тому порадо буде, щоб ці філії і відділи тимчасом з поодиноким переждали в себе ухвали, що вони є за такою злукою та щоб вислали одну копію такої ухвали до свого провінційального Екзекутивного Комітету, а другу до Центрального Екзекутивного Комітету. Крім того, повинні вони вирішити вислати своїх делегатів на з'їзд Товариства Укр. Р. Ф. Фарм. Дім, де й доповідатися, які кроки треба підприняти, щоб законно злучитися з Тов. У. Р. Ф. Д. Провінціальні з'їзди можна буде відтак скласти, після з'їзду Тов. Укр. Роб. Фарм. Дім і цю справу остаточно вирішити.

Всі ці кроки мусять бути пороблені і рішення проведені та точно виконані, бо цього вимагають закони. Тому товариші не повинні поставитися до цієї справи серйозно і подбати, щоб вона була як слід поладжена.

Про інші важні справи поговорю в дальших числах нашого часопису.

3 міжнародного робітничого руху

ДЕМОНСТРАЦІЯ ЗА ЄДНІСТЬ ПРОФРУХУ.

Німецька Комуністична Партія організувала велику демонстрацію за єдність професійного руху. В демонстрації брало участь 3,000 осіб. Промовці висловилися за конче потребу єдності профруху, за боротьбу з реформізмом та утворенням позицій в соціаль-демократичних професіях. В справі 6-го всеозовного з'їзду профспілок у Москві та промови Порсида, одноголосно ухвалено резолюцію проти соціаль-демократів, за єдність профруху, а також за загострення боротьби з реформізмом в соціаль-демократичних професіях.

ТРУСИ Й АРЕШТИ СЕРЕД КОМУНІСТІВ.

У Ризі вчинено численні труси серед комуністів. Ризька політична комісія заявляє, що вона ніби-то викрила голову квартиру латвійської комуністичної партії. Заарештовано 30 осіб.

ЗІБРАННЯ АКТИВНИХ РОБІТНИКІВ-КОМУНІСТІВ.

В Парижі відбулося інформаційне зібрання активних робітників-комуністів паризького району. Т. Грен, що виступав на зборах, зробив доклад про внутрішні становище партії та про її завдання в зв'язку з організацією мас проти фашизму, а також в зв'язку з об'єднанням професійного руху. Численна аудиторія ухвалила резолюцію, в якій висловлює повне довіря керівникам партії.

З'їзд шведської комуністичної партії.

Закінчився шестий з'їзд шведської комуністичної партії. На з'їзді було 130 делегатів, що представляли 26 партійних організацій. Ухвалено низку резолюцій на основі постанов В. Конгресу Комінтерна. З'їзд визнав необхідність більшовизації шведської комуністичної партії по принципі виробничих ячеек. За редактора центрального органу партії обрано Чільбума, за секретаря центрального комітету — Самуельсона.

АРЕШТИ КОМУНІСТІВ.

У зв'язку з енергійною діяльністю комуністів, по всіх робітничих центрах проводяться масові труси та численні арешти. У Ризі арештовано більш 100 комуністів.

СТРАЙК НАПМІТІВ.

В Швеції проводиться страйк господарських робітників, який почався 24. жовтня. Число страйкерів сягає 4 тисячі робітників. Центральный Комітет Комуністичної Партії закликає всі професійні організації матеріально допомагати страйкерам.

БЕЗРОБІТТЯ В АНГЛІ.

За офіційними статистичними даними, безробіття в Англії досягло цифри 1,209,000.

А МИ ЗА БУРЖУАЗІЄЮ.

“Форвертс”, орган німецької соціал-демократії, у справі єдності профруху пише: “Колі-6 Москва широко виступала за єдиний фронт, вона повинна була-б намагатися притягти до нього й американські профспілки. Колі в міжнароднім профрусі є Лозовський і Зіновев, то може бути також і Гомперт”. (Він вже поза всяким рухом. — Редакція.) Газета заявляє, що німецькі профспілки вітають, звичайно, утворення єдиного фронту з американською федерацією професієвців.

СЕЛЯНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ.

У Веймарі, в Німеччині, відбулась загально-німецька селянська конференція, скликана

ГОРБАТОГО МОГИЛА ВИПРАВИТЬ.

Зібралися до Варшави пані-шляхта, куркулі та крамарі — весь людово-народовий союз польський і постановили “знищити Русь”, а Польщу вратувати. Знаючи нам вітри, старі пісні: конституцію треба змінити, виборчі права людности працюючої вкоротити, небажаних посівів до визинці заборотити, меншостей національних до сойму шляхетського не пускати і т. д. і т. д. — Ось рецепт панів-шляхти проти “врага і супостата”.

друзі бік справи. Зміна виборчої ординації в тому напрямку, про який мріє хієна, є справою, яку Польща не має права зробити з огляду на ті міжнародні зобов'язання, які вона дала і за виконанням яких мусить стежити не одна тільки Польща. Серед тих статей, які гарантують права меншостей у Польщі (стаття 1 — 2) і які поставлені під гарантію Союзу Народів, є між иншим стаття сьма, яка каже: “Усі польські горожани без різниці раси, мови та релігії будуть рівні перед правом й будуть користуватися тими самими правами цивільними й політичними”.

“Польська правда”, яка там, де це їй корисно, заявляє, який віщувач би доготореаліст отому пахоловій світової буржуазії, жєбраків, що існує завдяки ласці нинішніх панів у Парижі та Лондо-ні. Цікаво бачити тверезу людину, яка-б не добачала внутрішньої суперечності той будівлі на піску, якою пишуться пані-шляхта. А все ж вони доведуть навчилися. Для них досвід історії не марно пішов.

Другий бік справи. Зміна виборчої ординації в тому напрямку, про який мріє хієна, є справою, яку Польща не має права зробити з огляду на ті міжнародні зобов'язання, які вона дала і за виконанням яких мусить стежити не одна тільки Польща. Серед тих статей, які гарантують права меншостей у Польщі (стаття 1 — 2) і які поставлені під гарантію Союзу Народів, є між иншим стаття сьма, яка каже: “Усі польські горожани без різниці раси, мови та релігії будуть рівні перед правом й будуть користуватися тими самими правами цивільними й політичними”.

“Польська правда”, яка там, де це їй корисно, заявляє, який віщувач би доготореаліст отому пахоловій світової буржуазії, жєбраків, що існує завдяки ласці нинішніх панів у Парижі та Лондо-ні. Цікаво бачити тверезу людину, яка-б не добачала внутрішньої суперечності той будівлі на піску, якою пишуться пані-шляхта. А все ж вони доведуть навчилися. Для них досвід історії не марно пішов.

Завдання української інтелігенції, оскільки вона не хоче згинути, є поглиблення в масах переконання, що волю можна здобути лише тяжкою, крововою боротьбою, що для сучасних і прийдешніх поколінь Галичини, Волині, Холмщини, Поділля, Підлясья, Буковини й Закарпаття вирішитися тут у нас на нашій, хоч нині ще і “не своїй” землі. Не в сальован Варшави, Жєневи, Парижу чи Лондону нова доля кується, а сід там у б'ягах колує Припяті, на верховинах гірських, на перехрєст'ях шляхів й у вязницях, де гартуються характери. Ці, власне, твердження, належать до той “політабуки”, яку ніби то й пригадувати не треба вже ніколи. Ніби то...

“Польська правда”, яка там, де це їй корисно, заявляє, який віщувач би доготореаліст отому пахоловій світової буржуазії, жєбраків, що існує завдяки ласці нинішніх панів у Парижі та Лондо-ні. Цікаво бачити тверезу людину, яка-б не добачала внутрішньої суперечності той будівлі на піску, якою пишуться пані-шляхта. А все ж вони доведуть навчилися. Для них досвід історії не марно пішов.

Другий бік справи. Зміна виборчої ординації в тому напрямку, про який мріє хієна, є справою, яку Польща не має права зробити з огляду на ті міжнародні зобов'язання, які вона дала і за виконанням яких мусить стежити не одна тільки Польща. Серед тих статей, які гарантують права меншостей у Польщі (стаття 1 — 2) і які поставлені під гарантію Союзу Народів, є між иншим стаття сьма, яка каже: “Усі польські горожани без різниці раси, мови та релігії будуть рівні перед правом й будуть користуватися тими самими правами цивільними й політичними”.

Там є у Львові трудовики. Хто вони? Куди вони пруться? Чого бажать? — Ось ті питання, що стоять мим-волі у людини, коли остання таким чином способом діткнується до того бруду й смороду, що його культурологія даються па-вентовани “політики” з труд-вильського “Діла”.

Другий бік справи. Зміна виборчої ординації в тому напрямку, про який мріє хієна, є справою, яку Польща не має права зробити з огляду на ті міжнародні зобов'язання, які вона дала і за виконанням яких мусить стежити не одна тільки Польща. Серед тих статей, які гарантують права меншостей у Польщі (стаття 1 — 2) і які поставлені під гарантію Союзу Народів, є між иншим стаття сьма, яка каже: “Усі польські горожани без різниці раси, мови та релігії будуть рівні перед правом й будуть користуватися тими самими правами цивільними й політичними”.

Проти міжнародних зобов'язань”, таку характеристику дають “діловці” постановам хижачького людово-народового з'їзду. Тому: “мусимо звернути увагу на

Міжнародні зобов'язання? Права забезпечені трактатами? — Дайте вже нам спокій. Не дуріть селянина і робітника, які мають нещастя бачити вашу — трудовицьку писанину. Колі-ж вам, панам, докторам і професорам, не ходити про інтереси мас, а лише своїє касти — будьте щирішими, сміливішими й... розумнішими, принаймі такими, як хієнський лєв пан Глоубінський. Він каже з соймової трибуни:

“Як що ходить про історію, як що ходить про конгреси, то не лише нинішні конгреси, але й давніші, згадаймо но тільки про ті конгреси, що нас дотикаються. Конгрес вієнський залєпняв усім Полякам на давніх землях Річи Посполитої в границях 1772 року рівні права, рівність, залєпняв їм вільний перевіз і приїзд без жалдних влад на ті території. А чи ті самі держави, що підписали Трактат Вієнський, журилися про те, чи хоч одна держава згадала про те. Ото маєте, па-

Завдання української інтелігенції, оскільки вона не хоче згинути, є поглиблення в масах переконання, що волю можна здобути лише тяжкою, крововою боротьбою, що для сучасних і прийдешніх поколінь Галичини, Волині, Холмщини, Поділля, Підлясья, Буковини й Закарпаття вирішитися тут у нас на нашій, хоч нині ще і “не своїй” землі. Не в сальован Варшави, Жєневи, Парижу чи Лондону нова доля кується, а сід там у б'ягах колує Припяті, на верховинах гірських, на перехрєст'ях шляхів й у вязницях, де гартуються характери. Ці, власне, твердження, належать до той “політабуки”, яку ніби то й пригадувати не треба вже ніколи. Ніби то...

Міжнародні зобов'язання? Права забезпечені трактатами? — Дайте вже нам спокій. Не дуріть селянина і робітника, які мають нещастя бачити вашу — трудовицьку писанину. Колі-ж вам, панам, докторам і професорам, не ходити про інтереси мас, а лише своїє касти — будьте щирішими, сміливішими й... розумнішими, принаймі такими, як хієнський лєв пан Глоубінський. Він каже з соймової трибуни:

“Як що ходить про історію, як що ходить про конгреси, то не лише нинішні конгреси, але й давніші, згадаймо но тільки про ті конгреси, що нас дотикаються. Конгрес вієнський залєпняв усім Полякам на давніх землях Річи Посполитої в границях 1772 року рівні права, рівність, залєпняв їм вільний перевіз і приїзд без жалдних влад на ті території. А чи ті самі держави, що підписали Трактат Вієнський, журилися про те, чи хоч одна держава згадала про те. Ото маєте, па-

ПУАНКАРЕ І СВІТОВА ВІЙНА.

У газеті “Ревю д'Ерон” міститься сенсаційне викриття кількох французьких міністрів Камбона, Пінона та колишнього французького посла в Петрограді, Луї.

мечнину й намагався викликати конфлікт за конфлікт. Протягом одного року Пуанкаре досяг того, що франко-німецькі зносини досягли незвичайної гостроти.

Призначений на нового міністра закордонних справ Дельєса, ставлений Пуанкаре, своїми провокаційними вчинками що до Німеччини не раз викликав протести з боку англійського уряду.”

Далі Луї розповідає, що його звільнено з посади французького посла в Росії тому, що він не потував провокаціям Пуанкаре та Дельєса. Спіракою на силу фактичних дипломатичних документів Камбона, Пінона та Луї в один голос заявляють: “Колі-6 Пуанкаре не був французьким президентом, світовій війні можна було-б запобігти”.

Викриття справило надзвичайне враження в цілій Європі. Пуанкаре, що перебуває в Стразбурі, надіслав телеграму Гавасові, в якій обіцяє надіслати матеріяли, що ніби спростують це викриття.

Викриття справило надзвичайне враження в цілій Європі. Пуанкаре, що перебуває в Стразбурі, надіслав телеграму Гавасові, в якій обіцяє надіслати матеріяли, що ніби спростують це викриття.

Уже війна на Балканах, що постійно провокували Пуанкаре та Ізвольський, показала, що Європа стоїть над небезпечкою більшої війни. Після закінчення балканської війни Пуанкаре всю свою увагу звернув на Ні-

мечнину й намагався викликати конфлікт за конфлікт. Протягом одного року Пуанкаре досяг того, що франко-німецькі зносини досягли незвичайної гостроти.

Призначений на нового міністра закордонних справ Дельєса, ставлений Пуанкаре, своїми провокаційними вчинками що до Німеччини не раз викликав протести з боку англійського уряду.”

Далі Луї розповідає, що його звільнено з посади французького посла в Росії тому, що він не потував провокаціям Пуанкаре та Дельєса. Спіракою на силу фактичних дипломатичних документів Камбона, Пінона та Луї в один голос заявляють: “Колі-6 Пуанкаре не був французьким президентом, світовій війні можна було-б запобігти”.

Викриття справило надзвичайне враження в цілій Європі. Пуанкаре, що перебуває в Стразбурі, надіслав телеграму Гавасові, в якій обіцяє надіслати матеріяли, що ніби спростують це викриття.

Викриття справило надзвичайне враження в цілій Європі. Пуанкаре, що перебуває в Стразбурі, надіслав телеграму Гавасові, в якій обіцяє надіслати матеріяли, що ніби спростують це викриття.

Уже війна на Балканах, що постійно провокували Пуанкаре та Ізвольський, показала, що Європа стоїть над небезпечкою більшої війни. Після закінчення балканської війни Пуанкаре всю свою увагу звернув на Ні-

мечнину й намагався викликати конфлікт за конфлікт. Протягом одного року Пуанкаре досяг того, що франко-німецькі зносини досягли незвичайної гостроти.

Юрко Тютюнник. Харків, 21. XI. 1924.